

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

กิจการลูกเสือโลกเป็นขบวนการฝึกอบรมเยาวชนที่กว้างขวางไปทั่วโลก และกำลังก้าวหน้ารุ่งเรืองขึ้นไป มีสมาชิกลูกเสือมากกว่า 16 ล้านคน ใน 150 ประเทศ และดินแดนต่างๆ การลูกเสือเป็นขบวนการอาสาสมัคร ไม่เกี่ยวข้องกับการเมือง และเป็นการจัดการศึกษาอีกรูปแบบหนึ่ง ที่เปิดบริการเพื่อคนต่างวัยต่างวุฒิทั่วไป วัตถุประสงค์ของการลูกเสือก็เพื่อช่วยบุคคลในการพัฒนาตนเองทางด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคม และคุณธรรม การลูกเสือไทยเริ่มขึ้นตั้งแต่ พ.ศ. 2454 โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อฝึกอบรมเด็กและเยาวชนให้เป็นพลเมืองดีของประเทศชาติ กิจการลูกเสือจึงเป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นพัฒนา ทักษะการมนุษย์ สร้างเยาวชนของชาติให้เป็นคนดีตามความคาดหวังของสังคม โดยที่การลูกเสือมีวัตถุประสงค์ คือ การฝึกอบรมป้อนนิสัยให้ลูกเสือมีหลักการชัดเจน มีกิจกรรมที่เหมาะสมกับหลักการพัฒนาการศึกษา (สมชัย วุฒิปรีชา. 2534 : 12)

กิจการลูกเสือไทยได้กำเนิดขึ้นโดยพระมหากษัตริย์ที่ทรงพระปรีชาสามารถ และสอดคล้องกับกิจการลูกเสือโลกอันเป็นกิจกรรมสากล และเป็นที่ยอมรับกันทั่วโลก ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการ ได้ให้ความสำคัญกับกิจการลูกเสือว่า กิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามารถช่วยให้เยาวชนของชาติได้พัฒนาทางกาย สติปัญญา จิตใจ มีระเบียบวินัย มีความสามัคคี มีความรับผิดชอบ เห็นอกเห็นใจผู้อื่น เสียสละบำเพ็ญตนเพื่อสาธารณประโยชน์ มีทักษะ และมีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ

พระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2551 สำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ ได้ให้ความหมายของกิจการลูกเสือว่า เป็นกิจการที่มุ่งพัฒนาทั้งทางกาย สติปัญญา จิตใจและศีลธรรม ให้เป็น พลเมืองดี มีความรับผิดชอบ ช่วยสร้างสรรค์สังคมให้เกิดความสามัคคี และมีความเจริญก้าวหน้า ทั้งนี้เพื่อ ความสงบสุขและความมั่นคงของประเทศชาติ ให้มีนิสัยสังเกตจดจำ เชื่อฟัง และฟังตนเอง มีความซื่อสัตย์สุจริต มีระเบียบวินัย เห็นอกเห็นใจผู้อื่น รู้จักบำเพ็ญตนเพื่อสาธารณประโยชน์ รู้จักทำการฝีมือ ฝึกฝนให้ทำกิจกรรมต่าง ๆ

ตามความเหมาะสม รู้จักรักษาและส่งเสริมจารีตประเพณีวัฒนธรรม และความมั่นคงของ
ประเทศชาติ

กิจการลูกเสือจึงเป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิต ควรจะเริ่มต้นตั้งแต่วัยเด็ก เพราะ
เด็กไทยเป็นสมบัติอันสำคัญยิ่งของชาติ ควรนำเอาขบวนการของลูกเสือมาพัฒนาเด็กและ
เยาวชนที่อยู่ในวัยเรียนช่วงอายุ 8 - 23 ปี ให้เป็นคนดี มีระเบียบวินัย รู้จักเสียสละ มีความ
สามัคคี จงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ รู้จักบำเพ็ญคนให้เป็นประโยชน์ ต่อ
ผู้อื่นตามกฎและคำปฏิญาณของลูกเสือ การนำเอากระบวนการของลูกเสือเข้าไปใน โรงเรียน
เพื่อก่อให้เกิดประสิทธิภาพต่อการจัดกิจกรรม เพราะการจัดกิจกรรมต่าง ๆ คือสิ่งที่จะช่วยให้
การพัฒนานักเรียนทุกคนไปทุกด้านพร้อม ๆ กัน กิจกรรมลูกเสือเป็นแนวทางสำคัญที่จะช่วย
ให้อุคสมัยของชาติสำเร็จได้เพราะกิจกรรมลูกเสือ ได้ฝึกหัดอบรม สร้างค่านิยมที่ถูกต้อง
ให้แก่เยาวชนของชาติที่สมัครใจเป็นลูกเสือ

ดังนั้น กิจการลูกเสือสามารถช่วยพัฒนาเยาวชนของชาติให้เป็นพลเมืองที่ดีตามที่
สังคมคาดหวัง มีความรู้ความสามารถ มีวินัย สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข
เป็นอนาคตที่มีคุณภาพของสังคม ประเทศชาติ และเป็นพลเมืองที่ดีของโลก

สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร มีพระราชโองาพแก่ผู้บังคับบัญชา
ลูกเสือและผู้มีอุปการคุณต่อกิจการลูกเสือในโอกาสเข้าเฝ้าฯ รับพระราชทานเครื่องราช
อิสริยาภรณ์ ลูกเสือสุคติชั้นพิเศษ ประจำปีพุทธศักราช 2551 มีใจความว่า “การลูกเสือเป็น
กิจการที่สำคัญอย่างยิ่ง ซึ่งมีคุณค่ายิ่งในการพัฒนาบุคคลและการธำรงรักษาความผาสุกมั่นคง
ในแผ่นดิน เพราะการฝึกหัดอบรมตามระเบียบแบบแผนของลูกเสือนั้นย่อมทำให้บุคคลมี
ร่างกายและจิตใจที่เข้มแข็ง มีศรัทธาเชื่อมั่นในความดี ทั้งมีระเบียบวินัย มีความเสียสละ
รับผิดชอบ มีความเข้าใจอันถูกต้องในเรื่องประโยชน์ส่วนรวมและประเทศชาติ แต่การ
ฝึกหัดอบรมบุคคลให้มีคุณสมบัติครบถ้วนตามหลักการและจรรยาของลูกเสือนั้น จำเป็นต้อง
อาศัยผู้บริหารและผู้บังคับบัญชาลูกเสือทุกระดับชั้น ที่มีความตั้งใจและเต็มใจเสียสละมา
ปฏิบัติบริหารงาน” (สมชัย วุฒิปรีชา. 2534 : 12)

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 ได้ชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นใน
การปรับเปลี่ยนจุดเน้นในการพัฒนาคุณภาพคนในสังคมไทยให้มีคุณธรรม และมีความรอบ
รู้อย่างเท่าทัน ให้มีความพร้อมทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และศีลธรรม สามารถ
ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงเพื่อนำไปสู่สังคมฐานความรู้ได้อย่างมั่นคง แนวทางการพัฒนาคน
ดังกล่าวมุ่งเตรียมเด็กและเยาวชนให้มีพื้นฐานจิตใจที่ดีงาม มีจิตสาธารณะ พร้อมทั้งมี

สมรรถนะ ทักษะและความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในการดำรงชีวิต อันจะส่งผลต่อการพัฒนาประเทศแบบยั่งยืน (สภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2549 : 52) จากแนวทางการดังกล่าวสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการในการพัฒนาเยาวชนของชาติเข้าสู่โลกยุคศตวรรษที่ 21 โดยมุ่งส่งเสริมผู้เรียนมีคุณธรรม รักความเป็นไทย ให้มีทักษะการคิด วิเคราะห์ สร้างสรรค์ มีทักษะด้านเทคโนโลยี สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมโลกได้อย่างสันติ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551 : 2)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ได้ชี้ให้เห็นถึงการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ. 2542 : 3) จึงได้มีหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 และหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่ได้กำหนดสาระการเรียนรู้ตามหลักสูตรไว้จำนวน 8 กลุ่มสาระกับอีกหนึ่งกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยที่กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เป็นกิจกรรมที่มุ่งให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองตามศักยภาพ พัฒนาอย่างรอบด้านเพื่อความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม เสริมสร้างให้เป็นผู้มีศีลธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย ปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกของการทำประโยชน์เพื่อสังคม สามารถจัดการตนเองได้ และอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข มีรูปแบบและการจัดกิจกรรมแบ่งเป็น 3 ลักษณะ คือ 1) กิจกรรมแนะแนว เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้รู้จักตนเอง รู้รักษ์สิ่งแวดล้อม สามารถคิด ตัดสินใจ คิดแก้ปัญหา กำหนดเป้าหมาย วางแผนชีวิตทั้งด้านการเรียน และอาชีพ สามารถปรับตนได้อย่างเหมาะสม 2) กิจกรรมนักเรียน เป็นกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาความมีระเบียบวินัย ความเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี ความรับผิดชอบ การทำงานร่วมกัน การรู้จักแก้ปัญหา การตัดสินใจที่เหมาะสม ความมีเหตุผล การช่วยเหลือแบ่งปันกัน เอื้ออาทร และสมานฉันท์ โดยจัดให้สอดคล้องกับความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียน ให้ได้ปฏิบัติด้วยตนเองในทุกขั้นตอน ตั้งแต่การศึกษา วิเคราะห์ วางแผน ปฏิบัติตามแผน ประเมินและปรับปรุงการทำงาน เน้นการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม ตามความเหมาะสมและสอดคล้องกับวุฒิภาวะของผู้เรียน บริบทของสถานศึกษาและท้องถิ่น เช่น กิจกรรมลูกเสือเนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์ นักศึกษาวิชาทหาร และกิจกรรมชุมนุม ชมรม 3) กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม ชุมชน และท้องถิ่น ตามความสนใจในลักษณะอาสาสมัคร เพื่อแสดงถึงความ

รับผิดชอบ ความดีงาม ความเสียสละต่อสังคม มีจิตสาธารณะ เช่น กิจกรรมอาสาพัฒนาต่าง ๆ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551 :16)

กิจกรรมลูกเสือถือว่าเป็นกิจกรรมที่หลักสูตรกำหนดอยู่ในกลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ได้ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ และการจัดกิจกรรมมาโดยตลอด แต่การจัดการเรียนการสอนไม่ประสบผลสำเร็จ และมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร เพราะเน้นเนื้อหาสาระ โดยให้นักเรียนได้รู้ โดยการฟังหรืออ่านเพียงอย่างเดียว ไม่อาจปลูกฝังลักษณะนิสัยต่าง ๆ เช่น ความเป็นผู้มีระเบียบวินัย ความรับผิดชอบ การบำเพ็ญประโยชน์ การเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไม่เป็นไปตามกระบวนการลูกเสือ คือ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามรูปแบบกิจกรรมกระบวนการลูกเสือครั้งหนึ่ง ๆ จะมีขั้นตอนการสอนประกอบด้วย พิธีเปิดประชุมกอง เพลงหรือเกม ปฏิบัติกิจกรรมตามเนื้อหา เล่าเรื่องสั้นที่เป็นประโยชน์ และปิดประชุมกอง เป็นกระบวนการฝึกหรือสอนในลักษณะการปฏิบัติจริง โดยมุ่งให้ลูกเสือนั้นมีคุณลักษณะหรือพฤติกรรมที่ดีเป็นที่พึงประสงค์ของสังคม ได้แก่ การฝึกให้มีความรับผิดชอบ ปฏิบัติตามบทบาทและหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย มีความเป็นระเบียบ ว่องไว อดทน ฝึกการเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี อบรมในด้านความซื่อสัตย์ต่อตนเอง ต่อผู้อื่น รวมทั้งมีการฝึกสมาธิและรู้จักสำนึกในความกตัญญูต่อผู้มีพระคุณ (พรศรี ศรีสุข. 2544 : 12) ซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของคณะลูกเสือแห่งชาติ เพื่อพัฒนาลูกเสือทั้งทางกาย สติปัญญา จิตใจและศีลธรรม ให้เป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบ และช่วยสร้างสรรค์สังคมให้เกิดความสามัคคีและมีความเจริญก้าวหน้า ทั้งนี้เพื่อความสงบสุขและความมั่นคงของประเทศชาติ (พระราชบัญญัติลูกเสือ. 2551 : 2)

การสอนกิจกรรมลูกเสือใน โรงเรียนมีปัญหาต่างๆ มากมายดังผลการวิจัยของ ปกรณ์ ภูมิเขต (2542 : 63) ที่ศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการบริหารงานกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสระแก้ว พบว่า ครูผู้สอนที่มีวุฒิทางลูกเสือต่างกัน สามารถจัดกิจกรรมลูกเสือได้ใกล้เคียงกัน เนื่องจากครูผู้สอนลูกเสือส่วนใหญ่ผ่านการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือขั้นต้น (B.T.C) หรือขั้นสูง (A.T.C) แต่ผู้ที่ผ่านการอบรมขั้นสูงสามารถจัดกิจกรรมได้หลากหลายกว่า สอดคล้องกับกิตติศักดิ์ ทองเสมอ (2544 : 64) ได้ศึกษาปัญหาการจัดกิจกรรมลูกเสือของผู้บังคับบัญชาลูกเสือโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดเทศบาล ในเขตการศึกษา 4 พบว่า ผู้บังคับบัญชาลูกเสือที่มีวุฒิทางลูกเสือต่างกันมีปัญหาการจัดกิจกรรมลูกเสือไม่แตกต่างกัน ส่วนมุจรินทร์ ปานสวัสดิ์ (2548 :69) ศึกษาปัญหาการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียน สังกัดสำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษาปราชินบุรี พบว่า การจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ของครูผู้สอนมี ปัญหาการจัดกิจกรรม โดยส่วนรวมและรายกิจกรรมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนครูผู้สอนที่มี เพศต่างกันมีปัญหการจัดกิจกรรมแตกต่างกัน และครูผู้สอนที่มีวุฒิทางลูกเสือต่ำกว่าความรู้ ชั้นสูง และตั้งแต่ความรู้ชั้นสูงขึ้นไป มีปัญหการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ทั้ง โดยรวมและรายกิจกรรมแตกต่างกัน และวีรพล ทองสัมฤทธิ์ (2550 : 68) ได้ศึกษาปัญหา การจัดกิจกรรมลูกเสือของครู กรณีศึกษาโรงเรียนในเขตอำเภอเขาค้อ พบว่า การจัด กิจกรรมลูกเสือของครูผู้สอนที่ผ่านการฝึกอบรมกับไม่ผ่านการฝึกอบรม โดยส่วนรวมอยู่ใน ระดับปานกลาง สาเหตุอาจเนื่องมาจากครูผู้สอนลูกเสือไม่เห็นความสำคัญของการสอน ลูกเสือในโรงเรียน และหน่วยงานที่รับผิดชอบไม่ส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมลูกเสือ เท่าที่ควร

กิจกรรมลูกเสือ เป็นกิจกรรมสำคัญของการพัฒนาคน เพราะกระบวนการของ ลูกเสือเป็นการเสริมสร้างควมมีระเบียบวินัย ความเสียสละ ความรับผิดชอบ ความอดทน ความซื่อสัตย์ ความรู้จักกาลเทศะ ความรักในเกียรติยศศักดิ์ศรีแห่งตน ความรักหมู่คณะ และ ความรักชาติบ้านเมือง เหล่านี้คือคุณสมบัติของคนที่ได้รับการพัฒนาแล้ว เพื่อให้เป็น ทรัพยากรของมนุษย์อันเป็นรากฐานสำคัญที่จะนำไปสู่ความสำเร็จของการพัฒนาประเทศใน ทุกสาขา(สำนักการลูกเสือยุวกาชาดและกิจการนักเรียน. 2550: 16)

มูกลินทร์ ปานสวัสดิ์ รองผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียน และเป็นวิทยากรให้การ ฝึกอบรมผู้กำกับลูกเสือ และเป็นคณะกรรมการประเมินการจัดกิจกรรมลูกเสือของโรงเรียน ซึ่งมีประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราชินบุรี ได้กล่าวไว้ว่า เกี่ยวกับหลักการจัดกิจกรรมลูกเสือใน โรงเรียนจากการสอบถาม สัมภาษณ์ผู้บังคับบัญชาลูกเสือในคราวที่มีโอกาสเป็นผู้ให้การ ฝึกอบรมจึงทำให้ทราบว่าผู้บังคับบัญชาลูกเสือใน โรงเรียน ไม่ได้ให้ความสำคัญต่อการ ดำเนินการจัดกิจกรรมตามแนวทางของสำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติอย่าง แท้จริง ผู้บังคับบัญชาส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ ประสบการณ์ทางการลูกเสือ และไม่ให้ความสนใจ ในการเข้ารับการฝึกอบรมตามหลักสูตรผู้บังคับบัญชาลูกเสือ รวมทั้งไม่ชัดเจนในการ จัดสายบังคับบัญชาลูกเสือในโรงเรียน การปฏิบัติตามระเบียบลูกเสือ การจัดกิจกรรมลูกเสือ ไม่เป็นไปตามลำดับขั้นตอนของกระบวนการลูกเสือ ขาดการระดมทรัพยากรต่าง ๆ ทั้งทาง ในโรงเรียนและภายนอกโรงเรียนในการจัดกิจกรรมลูกเสือ นอกจากนี้ยังขาดแรงจูงใจในการ ทำกิจกรรม ไม่มีการประสานงานที่ดีและการติดตามอย่างจริงจัง(สำนักงาน

คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี, 2545 ; อ้างอิงจาก มุจลินทร์ ปานสวัสดิ์. 2548 : 2-3)

จากสภาพดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาว่าปัญหาการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 จังหวัดกาฬสินธุ์ ตามหลักการจัดกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียนของสำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ (2534) 6 กิจกรรม ได้แก่ การจัดตั้งกลุ่มหรือกองลูกเสือ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ การเรียนและการสอบวิชาพิเศษลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ การจัดการเรียนการสอนอย่างก้าวหน้าของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ การให้ความร่วมมือกับสังคม และการเงินลูกเสือ ตามสถานภาพของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนที่มีวุฒิทางลูกเสือแตกต่างกัน เพื่อที่จะได้นำผลการศึกษาไปพิจารณา ปรับปรุงและพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดกาฬสินธุ์ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

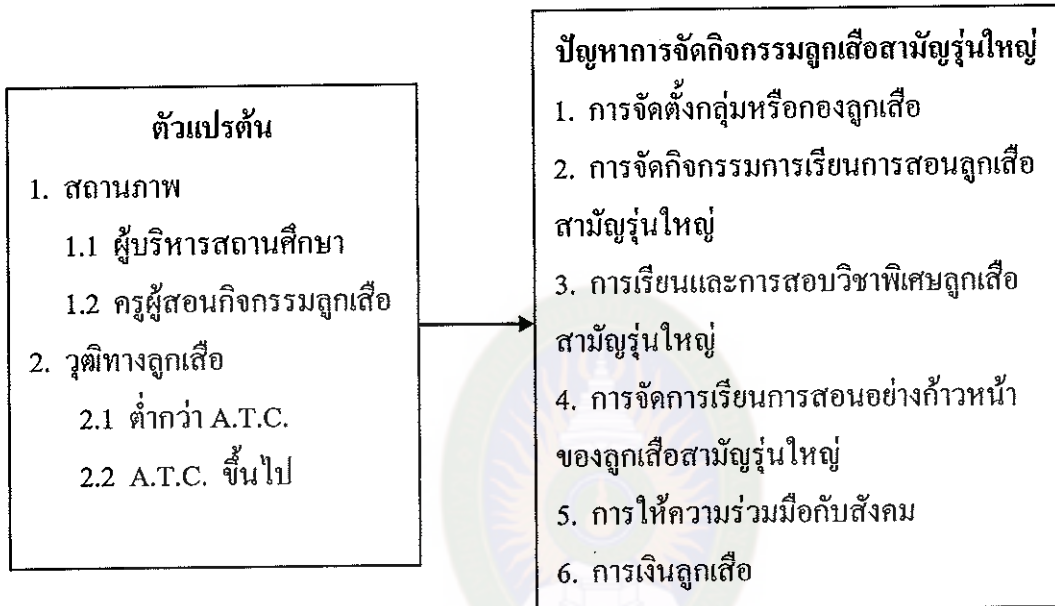
1. เพื่อศึกษาระดับปัญหาการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดกาฬสินธุ์
2. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามตำแหน่งและวุฒิทางลูกเสือ
3. เพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมลูกเสือ

สมมติฐานการวิจัย

สภาพปัญหาการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดกาฬสินธุ์ ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนกิจกรรมลูกเสือที่มีตำแหน่งและวุฒิทางลูกเสือต่างกัน มีปัญหาในการจัดกิจกรรมแตกต่างกัน

กรอบแนวคิดการวิจัย

การศึกษาปัญหาการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา
จังหวัดกาฬสินธุ์ มีกรอบแนวคิดการวิจัย ดังนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ขอบเขตการวิจัย

การศึกษาปัญหาการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา
จังหวัดกาฬสินธุ์ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตในการศึกษา ดังนี้

1. ด้านเนื้อหา ศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ใน
โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดกาฬสินธุ์ ภายใต้หลักการจัดกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียนของ
สำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ 6 กิจกรรม ดังนี้

- 1.1 การจัดตั้งกลุ่มหรือกองลูกเสือ
- 1.2 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่
- 1.3 การเรียนและการสอบวิชาพิเศษลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่
- 1.4 การจัดการเรียนการสอนอย่างก้าวหน้าของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่
- 1.5 การให้ความร่วมมือกับสังคม

1.6 การเงินลูกเสือ

2. ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาสถานในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 55 คน และครูผู้สอนกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 1,220 คน

3. กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสถานศึกษาและครูผู้สอนกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดกาฬสินธุ์ ได้มาโดยการสุ่มตามอัตราส่วนของ เครื่องซี และมอร์แกน (Krecie & Morgan, 1970 , pp ,606-608) สุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ซึ่งได้กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 48 คน และครูผู้สอนกิจกรรมลูกเสือเนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่จำนวน 297 คน

4.. ตัวแปรที่ศึกษา ประกอบด้วย

4.1 ตัวแปรต้น ได้แก่

4.1.1 สถานภาพของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

4.1.2 วุฒิต่างลูกเสือ ได้แก่ ต่ำกว่า A.T.C. และ A.T.C. ขึ้นไป

4.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ปัญหาการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดกาฬสินธุ์ ใน 6 ด้าน ดังนี้

4.2.1 การจัดตั้งกลุ่มหรือกองลูกเสือ

4.2.2 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

4.2.3 การเรียนและการสอบวิชาพิเศษลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

4.2.4 การจัดการเรียนการสอนอย่างก้าวหน้าของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

4.2.5 การให้ความร่วมมือกับสังคม

4.2.6 การเงินลูกเสือ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ปัญหาการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ หมายถึง อุปสรรคที่เป็นข้อขัดขวางในการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ซึ่งครูผู้สอนเป็นผู้ประเมินโดยพิจารณาจากปัญหาการจัดกิจกรรม 6 กิจกรรม

1.1 การจัดตั้งกลุ่มหรือกองลูกเสือ หมายถึง การที่โรงเรียนจัดตั้งกลุ่มหรือกองลูกเสือ โดยขอแต่งตั้งกับผู้อำนวยการลูกเสือเขตพื้นที่ การเรียกชื่อกองหรือกลุ่มลูกเสือ

ให้เรียกตามชื่อโรงเรียน หรือสถานที่ตั้งกลุ่ม กองลูกเสือ ประกอบด้วย หมู่ลูกเสือที่รับสมัครตามจำนวนที่ระเบียบกำหนด การจัดทำทะเบียนลูกเสือ การสมัครเป็นผู้บังคับบัญชาลูกเสือของผู้กำกับลูกเสือ และรองผู้กำกับลูกเสือ

1.2 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามขั้นตอน ประกอบด้วย การเปิดประชุมกอง การเล่นเกมหรือร้องเพลง การดำเนินการตามกระบวนการของลูกเสือ จัดกิจกรรมวิเคราะห์วางแผนการปฏิบัติกิจกรรมฐาน ในรายวิชาที่กำหนด เพื่อรับเครื่องหมายลูกเสือโลก เครื่องหมายลูกเสือชั้นพิเศษ วิชาเครื่องหมายลูกเสือหลวง โดยเน้นระบบหมู่ สรุปผลการปฏิบัติกิจกรรม ปิดประชุมกอง พิธีเข้าประจำกองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

1.3 การเรียนการสอนวิชาพิเศษลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ประกอบด้วยหลักสูตรวิชาพิเศษ หมายถึง การฝึกอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพ และความสามารถของลูกเสือ ทั้งร่างกาย สติปัญญา ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ตลอดจนเป็นการฝึกฝนระเบียบวินัยและการรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ตามหลักสูตรวิชาพิเศษลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ที่ลูกเสือสามารถเลือกหรือเข้าร่วมกิจกรรมได้ตามความสนใจ หลังจากผ่านการสอบวิชาเครื่องหมายลูกเสือโลก ลูกเสือที่สามารถสอบผ่านวิชาพิเศษตามเกณฑ์ที่ระเบียบกำหนด จะมีสิทธิได้ระดับเครื่องหมายสายขงยศ โดยด้กด้วยตนเอง

1.4 การจัดการเรียนการสอนอย่างก้าวหน้าของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ หมายถึง การจัดกิจกรรมเพิ่มเติมจากกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ตามหลักสูตรและการเรียนการสอนวิชาพิเศษมาศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อความก้าวหน้า ได้แก่ กิจกรรมทัศนศึกษา เข้าค่ายพักแรม เชิญวิทยากรพิเศษมาให้ความรู้และทักษะต่างๆ รวมทั้งมีการจัดให้ลูกเสือรุ่นพี่ที่มีประสบการณ์มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และกิจกรรมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมสำคัญๆ ของลูกเสือ เช่น พิธีถวายราชสดุดี พิธีสวนสนามและทบทวนคำปฏิญาณ เป็นต้น

1.5 การให้ความร่วมมือกับสังคม เป็นกิจกรรมที่ลูกเสือได้ฝึกปฏิบัติจริง เพื่อช่วยเหลือสังคม เป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบ สร้างสรรค์สังคมให้มีความเจริญก้าวหน้า ประกอบด้วย กิจกรรมภายในโรงเรียน กิจกรรมเพื่อชุมชน และกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์

1.6 การเงินลูกเสือ หมายถึง การเก็บเงินบำรุงลูกเสือประจำปีตามข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ โดยเรียกเก็บจากลูกเสือ ผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ผู้ตรวจการลูกเสือ กรรมการลูกเสือ และเจ้าหน้าที่ลูกเสือทุกคน โดยให้ผู้เกี่ยวข้องคั่งกล่าวข้างต้นนำเงินมาใช้จ่ายในกิจกรรมลูกเสือ

2. โรงเรียน หมายถึง โรงเรียนที่จัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 6 ในจังหวัดกาฬสินธุ์

3. ครูผู้สอนกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ หมายถึง ครูผู้ทำหน้าที่สอนกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดกาฬสินธุ์

4. วุฒิต่างลูกเสือ หมายถึง ระดับความรู้ที่ผ่านการอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือตามหลักสูตรของคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ ที่ต่ำกว่า A.T.C. และ A.T.C. ขึ้นไป

4.1 B.T.C. (Basic Unit Leader Training Course) หมายถึง ผ่านการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาขั้นความรู้เบื้องต้น

4.2 A.T.C (Advanced Unit Leader Training Course) หมายถึง ผ่านการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาขั้นความรู้ขั้นสูง และได้รับการประเมินขั้นที่ 5 แล้ว ได้รับเครื่องหมายวูดแบดจ์ 2 ท่อน

4.3 A.L.T.C. (Assistant Leader Training Course) หมายถึง ผ่านการฝึกอบรมขั้นผู้ช่วยผู้ให้การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ

4.4 A.L.T (Assistant Leader Training) หมายถึง หลังจากผ่านการฝึกอบรมขั้นผู้ช่วยผู้ให้การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือแล้ว ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นผู้ช่วยผู้ให้การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ ได้รับเครื่องหมายวูดแบดจ์ 3 ท่อน

4.5 L.T.C. (Leader Trainer Course) หมายถึง ผ่านการฝึกอบรมคณะหัวหน้าผู้ให้การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ

4.6 L.T. (Leader Trainer) หมายถึง หลังจากผ่านการฝึกอบรมคณะหัวหน้าผู้ให้การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือแล้ว ได้ปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้อำนวยการฝึกอบรมและวิทยากรตามจำนวนครั้งที่กำหนดแล้ว ได้รับการแต่งตั้งให้ป็นหัวหน้าผู้ให้การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ ได้รับเครื่องหมายวูดแบดจ์ 4 ท่อน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

เป็นข้อสนเทศในการนำไปใช้เป็นแนวทางในการกำหนดหลักการและแนวปฏิบัติวางแผนพัฒนาในการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดกาฬสินธุ์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการกำหนดนโยบายและกำกับติดตามการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด